



Frågor och svar: Rättsakten om digitala tjänster*

Bryssel den 14 november 2022

Innehåll

1. Allmän information om rättsakten om digitala tjänster
2. Hur påverkas användarna?
3. Hur påverkas företagen?
4. Hur påverkas EU-länderna?
5. Europeiska centrumet för algoritmers transparens

1. Allmän information om rättsakten om digitala tjänster

Vad är rättsakten om digitala tjänster?

Rättsakten om digitala tjänster innehåller regler för digitala tjänster som fungerar som mellanhänder genom att de förmedlar varor, tjänster och innehåll till konsumenterna. Hit hör bland annat e-marknadsplatser.

Rättsakten kommer att bättre skydda användarna och de grundläggande rättigheterna på nätet, inrätta en kraftfull ram för transparens och ansvarsskyldighet för onlineplattformar och se till att samma enhetliga regler gäller i hela EU.

Europaparlamentet och rådet nådde en politisk överenskommelse om de nya reglerna den 23 april 2022 och rättsakten om digitala tjänster trädde i kraft den 16 november 2022 efter att ha offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning den 27 oktober 2022.

Rättsakten om digitala tjänster är en förordning och därmed direkt tillämplig i hela EU. Till skyldigheterna hör bland annat följande:

- **Åtgärder för att bekämpa olagligt innehåll online, inklusive olagliga varor och tjänster.** Nya metoder ska införas som gör det möjligt för användare att anmäla olagligt innehåll online och för plattformar att samarbeta med särskilda "betrodna anmälare" för att upptäcka och avlägsna olagligt innehåll.
- **Nya regler för att spåra säljare** på e-marknadsplatser, för att man ska kunna bygga upp förtroende och lättare ingripa mot bedragare; en ny skyldighet för **e-marknadsplatser att slumpmässigt kontrollera** mot befintliga databaser om produkter eller tjänster på de egna sidorna stämmer överens med reglerna samt fortsatta ansträngningar för att förbättra produkternas spårbarhet genom avancerade tekniska lösningar.
- **Effektiva skyddsåtgärder för användare**, bland annat möjlighet att ifrågasätta plattformars beslut om innehållsmoderering då det blir obligatoriskt att informera användarna när deras innehåll avlägsnas eller åtkomsten begränsas.
- Omfattande **transparensåtgärder för onlineplattformar**, bland annat bättre information om användarvillkor och insyn i de algoritmer som används för att rekommendera innehåll eller produkter till användare.
- Nya skyldigheter för **skydd av minderåriga på alla plattformar i EU.**
- **Skyldigheter för mycket stora onlineplattformar och sökmotorer** att genom riskbaserade åtgärder förhindra att deras system missbrukas, t.ex. med hjälp av oberoende granskning av deras riskhantering. Plattformarna måste motverka risker som **desinformation, valfusk, nätvåld mot kvinnor och skador på minderåriga online.** Åtgärderna måste noggrant vägas mot inskränkningar i yttrandefriheten och omfattas av oberoende revisioner.
- En ny **krishanteringsmekanism** vid allvariga hot mot folkhälsan och säkerhetskriser, t.ex. pandemi eller krig.
- **Förbud mot riktad reklam på onlineplattformar** genom profilering av barn eller på

grundval av vissa kategorier av personuppgifter som etnicitet, politiska åsikter eller sexuell läggning. Ökad insyn i all reklam på onlineplattformar och influerars kommersiella meddelanden.

- Förbud mot att använda så kallade **mörka mönster** på onlineplattformarnas gränssnitt, dvs. vilseledande tricks som manipulerar användare att göra val som de inte avser att göra.
- **Nya bestämmelser för att ge forskare tillgång till data** från betydande plattformar så att de ingående kan undersöka hur plattformarna fungerar och hur onlinerisker utvecklas.
- **Användarna får nya rättigheter**, däribland rätt att klaga till plattformen, söka tvistlösning utanför domstol, klaga hos sin nationella myndighet på sitt eget språk och begära ersättning för överträdelse av reglerna. Representativa organisationer kommer också att kunna försvara användarnas rättigheter vid storskaliga lagöverträdelser.
- **En unik tillsynsstruktur. EU-kommissionen kommer att vara den primära tillsynsmyndigheten** för mycket stora onlineplattformar (som når 45 miljoner användare), medan andra plattformar kommer att stå under tillsyn i det EU-land där de är etablerade. Kommissionen kommer att ha liknande verkställighetsbefogenheter som den har inom ramen för antitrustförfaranden. En EU-omfattande samarbetsordning kommer att inrättas mellan de nationella tillsynsmyndigheterna och kommissionen.
- **Ansvarsreglerna för mellanhänder har bekräftats och uppdaterats** av medlagstiftaren, bland annat med ett EU-omfattande förbud mot allmänna övervakningsskyldigheter.

Definierar rättsakten vad som är olagligt på nätet?

Nej. De nya reglerna utgör EU-omfattande regler om upptäckt, anmälan och avlägsnande av olagligt innehåll och fastställer en ny ram för hur mycket stora onlineplattformar och sökmotorer ska bedöma riskerna för att olagligt innehåll sprids på deras tjänster.

Vad som utgör olagligt innehåll definieras i andra lagar antingen på EU-nivå eller på nationell nivå – till exempel definieras terrorisminnehåll, material med sexuella övergrepp mot barn och olaglig hatpropaganda på EU-nivå. Om innehåll är olagligt endast i ett visst EU-land bör det i regel endast avlägsnas på det territorium där det är olagligt.

Kommer rättsakten att ersätta sektorsspecifik lagstiftning?

Nej. I rättsakten om digitala tjänster fastställs de övergripande reglerna för alla tjänster och alla typer av olagligt innehåll, inklusive varor och tjänster. Den varken ersätter eller ändrar, utan kompletterar, sektorsspecifik lagstiftning som [direktivet om audiovisuella medietjänster](#), [direktivet om upphovsrätt på den digitala inre marknaden](#), [konsumentskyddsregelverket](#) och [förslaget till förordning om förhindrande av spridning av terrorisminnehåll online](#).

Vilka regler gäller nu och varför måste de uppdateras?

[E-handelsdirektivet](#) från 2000 har varit den främsta rättsliga ramen för tillhandahållandet av digitala tjänster i EU. Det är en övergripande rättslig ram och en hörnsten i regleringen av digitala tjänster på EU:s inre marknad.

Men mycket har skett på 20 år och reglerna behöver moderniseras. Onlineplattformarna har medfört stora fördelar för konsumenterna och innovation, underlättat handel över gränserna både inom och utanför EU och skapat nya möjligheter för många europeiska företag och näringsidkare. Samtidigt missbrukas de för att sprida olagligt innehåll eller sälja olagliga varor eller tjänster på nätet. Vissa mycket stora aktörer har blivit nästan som offentliga platser för informationsutbyte och e-handel. De utgör särskilda risker för användarnas rättigheter, informationsflöden och allmänhetens delaktighet. I e-handelsdirektivet fastställs heller inget system för samarbete mellan myndigheter. Den så kallade principen om ursprungsland innebar att tillsynen anförtroddes etableringslandet.

Rättsakten om digitala tjänster bygger vidare på reglerna i e-handelsdirektivet och tar upp de särskilda frågor som uppstått kring mellanhänder på nätet. EU-länderna har olika regler för de här tjänsterna, vilket skapar hinder för mindre företag som vill expandera i hela EU och leder till olika skyddsnivåer för invånarna.

I och med rättsakten om digitala tjänster kommer onödiga rättsliga bördor på grund av olika lagar att undanröjas för att främja en bättre miljö för innovation, tillväxt och konkurrenskraft och göra det lättare för mindre plattformar, små och medelstora företag och uppstarts företag att expandera. Samtidigt kommer den att skydda alla användare i EU på samma sätt, i fråga om såväl skydd från olagliga varor och tjänster och olagligt innehåll som grundläggande rättigheter.

Varför vill man reglera mellanhänder på global nivå?

De nya reglerna är ett viktigt steg i arbetet med att försvara europeiska värden på internet. De

respekterar internationella människorättsnormer och bidrar till ett bättre skydd av demokrati, jämlikhet och rättsstatsprincipen.

Rättsakten om digitala tjänster fastställer höga standarder för effektiva ingripanden, rättssäkerhet och skydd av grundläggande rättigheter på nätet. Den intar en balanserad hållning till mellanhanders ansvar och fastställer verkningfulla åtgärder för att komma till rätta med olagligt innehåll och samhällsrisker på nätet. Därigenom vill man fastställa ett riktmärke för en regleringsstrategi för mellanhänder på nätet även på global nivå.

Kommer reglerna att gälla även företag utanför EU?

Reglerna gäller på EU:s inre marknad, utan diskriminering, så de gäller även de mellanhänder som är etablerade utanför EU men erbjuder tjänster på den inre marknaden. Om de inte är etablerade i EU måste de utse ett juridiskt ombud, vilket många företag redan gör som en del av sina skyldigheter enligt andra rättsakter. Mellanhänderna själva kommer också att gynnas av den rättsliga klarheten när det gäller undantagen från ansvar och av en enda uppsättning regler när de tillhandahåller sina tjänster i EU.

Innehåller rättsakten bestämmelser om digital beskattning?

Nej, EU-kommissionens [förslag](#) om en tillfällig digital skatt på inkomster från digital verksamhet är ett separat initiativ. Det finns inga bestämmelser om beskattning i rättsakten om digitala tjänster.

2. Hur påverkas användarna?

Hur gynnas enskilda av de nya reglerna?

Onlineplattformar spelar en allt viktigare roll i européernas dagliga liv. Reglerna kommer att skapa säkrare onlineupplevelser så att de fritt kan uttrycka sina idéer, kommunicera och handla på nätet tack vare minskad exponering för olaglig verksamhet och farliga varor samt tryggade grundläggande rättigheter. Fördelarna är bland annat följande:

- **Bättre tjänster för konsumenterna:** E-handelsplatser kommer att behöva identifiera sina företagsanvändare och klargöra vem som säljer en produkt eller erbjuder en tjänst. Därigenom blir det lättare att spåra oseriösa näringsidkare, och de som handlar på nätet skyddas mot olagliga produkter, t.ex. förfalskade och skadliga produkter. Om en e-handelsplats blir medveten om att en viss produkt eller tjänst är olaglig blir den skyldig att informera konsumenter som köpt produkten eller tjänsten om a) att den är olaglig, b) försäljarens identitet och c) alla eventuella möjligheter till gottgörelse. De kommer att slumpmässigt kontrollera dokumentationen för produkter som säljs på deras plattform, och bör i allt högre grad förlita sig på förbättrade spårbarhetslösningar för att se till att allt färre varor som inte uppfyller kraven når de europeiska konsumenterna.
- **Nya rättigheter för användarna:** Samtidigt kommer användarna att kunna anmäla olagligt innehåll, inklusive produkter, som de stöter på och bestrida onlineplattformarnas beslut om att ta bort deras innehåll. Plattformarna måste informera dem om alla beslut som fattas och orsaken till detta samt erbjuda ett sätt att bestrida beslutet.
- **Mer insyn i reklam:** De kommer också att få mer information om annonser som de ser på onlineplattformar – till exempel om huruvida och varför en annons riktar sig specifikt till dem. Plattformarna kommer inte längre att använda beteendeoriktnade annonser för minderåriga och kommer inte längre att visa annonser för användarna på grundval av profilering som bygger på vissa kategorier av personuppgifter, som etnicitet, politiska åsikter eller sexuell läggning.
- **Större ansvar för mycket stora plattformar:** Särskilda regler kommer att införas för mycket stora onlineplattformar och mycket stora sökmotorer som når ut till mer än 45 miljoner användare, med tanke på deras systemeffekt när det gäller att underlätta offentlig debatt, ekonomiska transaktioner och spridning av information, åsikter och idéer. När sådana plattformar rekommenderar innehåll kommer användarna att kunna ändra de kriterier som används och välja att inte få personliga rekommendationer. Användarna behöver inte ta företagen på deras ord, utan kan själv granska åtgärderna genom rapporter från oberoende revisorer och utvalda forskare.
- **Tydligare konsekvenser:** Användarna kommer att kunna begära ersättning från leverantörer av förmedlingstjänster för eventuella skador eller förluster till följd av att leverantören inte har följt rättsakten om digitala tjänster.

På vilket sätt ska olagligt innehåll motverkas enligt lagstiftningen?

I rättsakten om digitala tjänster fastställs effektiva medel för alla aktörer i onlinemiljön för att motverka olagligt innehåll, men även olagliga varor och tjänster:

- Användarna kommer att kunna rapportera olagligt innehåll på ett enkelt och effektivt sätt.
- Betrodda anmälare – aktörer som har visat särskild sakkunskap och kompetens – kommer att kunna rapportera olagligt innehåll via en särskild kanal, som plattformarna måste reagera på med prioritet.
- När det är möjligt enligt nationell lagstiftning kommer EU-ländernas myndigheter att kunna beordra alla plattformar som är verksamma i EU, oavsett var de är etablerade, att ta bort olagligt innehåll. Mycket stora onlineplattformar kommer att behöva vidta förebyggande åtgärder på en övergripande organisationsnivå för att skydda sina användare från olagligt innehåll och olagliga varor och tjänster.

Hur kommer rättsakten att skydda folk från farliga eller förfalskade varor?

I rättsakten om digitala tjänster fastställs effektiva medel för alla aktörer i onlinemiljön för att motverka olagliga varor:

- Plattformarna måste ha förfaranden för att ta bort olagliga varor.
- Marknadsplatser på nätet kommer också att uppmanas att ha kännedom om sina affärskunder. Därigenom skapas en säker, transparent och tillförlitlig miljö för konsumenterna och näringsidkare som missbrukar plattformarna avskräcks från att sälja farliga eller förfalskade varor.
- Onlineplattformar uppmanas dessutom att utforma sina gränssnitt så att näringsidkarna kan uppfylla sina informationsskyldigheter gentemot konsumenterna.
- Ett nytt system med betrodda anmälare kommer också att finnas tillgängligt, t.ex. för varumärkesinnehavare som bekämpar piratkopior och för att det ska gå snabbare och enklare att anmäla och ta bort förfalskade varor.
- Myndigheterna kommer att ha nya verktyg för att direkt beordra att farliga produkter tas bort.
- Marknadsplatser kommer också att behöva göra rimliga ansträngningar för att slumpmässigt kontrollera om produkter eller tjänster har identifierats som olagliga i någon officiell databas och vidta lämpliga åtgärder.
- För mycket stora onlineplattformar kommer man att göra riskbedömningar och analysera deras sårbarhet för olagliga varor. Även deras förebyggande åtgärder på organisationsnivå kommer att granskas årligen.

Hur kommer rättsakten om digitala tjänster att skydda minderåriga?

Enligt de nya reglerna kommer leverantörer av onlineplattformar som är tillgängliga för minderåriga att vara skyldiga att vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa en hög nivå av integritet, säkerhet och trygghet för minderåriga på sina tjänster.

Dessutom förbjuder de nya reglerna riktad reklam till minderåriga på grundval av profilering med hjälp av personuppgifter om användarna, när det med rimlig säkerhet kan fastställas att tjänstemottagaren är minderårig.

Vad gör man med innehåll som inte är olagligt, men ändå skadligt?

Skadligt innehåll som inte är olagligt bör inte behandlas på samma sätt som innehåll som faktiskt är olagligt. De nya reglerna om beordrande eller uppmaning till att ta bort innehåll gäller endast olagligt innehåll, med full respekt för yttrandefriheten.

Samtidigt reglerar rättsakten om digitala tjänster mycket stora onlineplattformars och mycket stora sökmotorers ansvar när det gäller systemrelaterade problem som desinformation, bluffar och manipulation under pandemier, skador på sårbara grupper och andra framväxande samhällsskador. Efter att de blivit utsedda av kommissionen kommer mycket stora onlineplattformar och mycket stora sökmotorer som når 45 miljoner användare att behöva göra en årlig riskbedömning och vidta motsvarande riskbegränsande åtgärder som följer av utformningen och användningen av deras tjänster. Åtgärderna måste noggrant vägas mot inskränkningar i yttrandefriheten. De ska också omfattas av oberoende revision.

Dessutom fastställer förslaget ett samregelverk där tjänsteleverantörer kan arbeta enligt uppförandekoder för att ta itu med negativa konsekvenser av den virala spridningen av olagligt innehåll samt manipulativ och otillbörlig verksamhet. Sådana konsekvenser är särskilt skadliga för sårbara tjänstemottagare, t.ex. barn och minderåriga.

Rättsakten om digitala tjänster kommer att främja en samregleringsram för skador på nätet, inbegripet uppförandekoder såsom en reviderad [uppförandekod om desinformation](#) och krisprotokoll.

Hur sörjer ni för en rättvis balans med grundläggande rättigheter som yttrandefrihet?

Rättsakten om digitala tjänster har skyddet av yttrandefriheten i centrum. Detta innebär skydd mot statlig inblandning i människors yttrande- och informationsfrihet. De övergripande reglerna mot olagligt innehåll är noggrant anpassade och åtföljs av robusta garantier för yttrandefriheten och en effektiv rätt till prövning. Detta ska garantera att varken för mycket eller för lite innehåll tas bort på olaglighetsgrunder.

Rättsakten om digitala tjänster ger användare möjlighet att bestrida onlineplattformarnas beslut om att ta bort deras innehåll, även när besluten grundar sig på plattformarnas användarvillkor. Användarna kan klaga direkt till plattformen, välja ett organ för tvistlösning utanför domstol eller söka rättslig prövning.

Rättsakten om digitala tjänster innehåller regler om transparens i beslut om innehållsmoderering. När det gäller mycket stora plattformar kommer användare och konsumenterna att bättre kunna förstå hur plattformarna påverkar våra samhällen och plattformarna blir skyldiga att minska dessa risker, bland annat när det gäller yttrandefrihet. De kommer att hållas ansvariga genom oberoende revisionsrapporter och specialiserad och offentlig granskning.

Alla skyldigheter i rättsakten om digitala tjänster, även krishanteringsmekanismen, har noga avvägts för att främja respekten för grundläggande rättigheter såsom yttrandefrihet.

Hur bidrar rättsakten till att motverka desinformation?

Syftet med de föreslagna reglerna om innehållsmoderering, reklam, algoritmer och riskreducering är att se till att plattformarna – framför allt de mycket stora plattformarna – är mer ansvarsskyldiga och också tar ansvaret för de åtgärder de vidtar och de systemriskerna de medför, även i fråga om desinformation och valfusk.

Rättsakten om digitala tjänster kommer att främja en samregleringsram, tillsammans med den uppdaterade [uppförandekoden om desinformation](#) och kommissionens nya vägledning som aviserades i den [europeiska handlingsplanen för demokrati](#).

Hur reglerar rättsakten nätreklam?

Rättsakten om digitala tjänster omfattar alla typer av reklam, från digital marknadsföring till frågebaserad reklam och politiska annonser, och kompletterar befintliga regler som den [allmänna dataskyddsförordningen](#), som redan fastställer regler om t.ex. användarnas samtycke och deras rätt att invända mot riktad digital marknadsföring.

I rättsakten om digitala tjänster införs två nya begränsningar av riktad reklam på onlineplattformar. För det första förbjuds riktad reklam för minderåriga på grundval av profilering. För det andra förbjuds riktad reklam baserad på profilering med hjälp av särskilda kategorier av personuppgifter, som sexuell läggning och religiös övertygelse.

De nya reglerna kommer att ge användarna mer information och bättre möjlighet att fatta välgrundade beslut om de annonser som de ser. De måste få tydlig information om huruvida och varför varje annons visas för just dem och vem som betalat för annonsen. De bör också mycket tydligt se när innehåll är sponsrat eller läggs ut organiskt på en plattform och när influerare marknadsför kommersiella budskap. Informations- och åtgärdsskyldigheter gäller också för potentiellt olagliga annonser, liksom för alla andra typer av innehåll.

När det gäller mycket stora onlineplattformar är samhällets intressen större och reglerna omfattar ytterligare åtgärder för att minska riskerna och möjliggöra tillsyn. De blir tvungna att upprätthålla och ge tillgång till annonsdatabaser som gör det möjligt för forskare, civilsamhället och myndigheter att inspektera hur annonserna visades och målriktades. De kommer också att behöva bedöma om och hur deras reklamssystem manipuleras eller på annat sätt bidrar till samhällsrisker och vidta åtgärder för att minska riskerna.

Reglerna kompletteras av åtgärder i [rättsakten om digitala marknader](#), som ska motverka de ekonomiska farhågorna om grindvakternas reklammodeller.

Hur skyddas personuppgifter genom rättsakten?

Rättsakten om digitala tjänster har utformats i full överensstämmelse med befintliga regler om dataskydd, bland annat den allmänna dataskyddsförordningen och [direktivet om elektronisk kommunikation](#), och ändrar inte de regler och skyddsåtgärder som fastställs i dessa rättsakter.

Hur tas mörka mönster upp i rättsakten?

Enligt de nya reglerna är "mörka mönster" förbjudna. Leverantörer av onlineplattformar får inte utforma, organisera eller driva sina onlinegränssnitt på ett sätt som vilseleder, manipulerar eller på annat sätt avsevärt snedvrider eller försämrar användarnas möjlighet att fatta fria och välgrundade

beslut.

Förbudet kompletterar, men ersätter inte, de förbud som redan fastställts i EU:s konsumentskydds- och dataskyddsregler, som redan förbjuder många mörka mönster som vilseleder konsumenterna.

3. Hur påverkas företagen?

Vilka digitala tjänster omfattas av rättsakten?

Rättsakten om digitala tjänster gäller för många typer av mellanhänder på nätet, bland annat tjänster som internetleverantörer, molntjänster, meddelandetjänster, marknadsplatser och sociala nätverk. Särskilda skyldigheter avseende tillbörlig aktsamhet gäller för värdtjänster, framför allt onlineplattformar, såsom sociala nätverk, plattformar för delning av innehåll, appbutiker, e-marknadsplatser och plattformar för resor och inkvartering. De strängaste reglerna i rättsakten om digitala tjänster gäller mycket stora onlineplattformar, som har betydande samhälleliga och ekonomiska effekter då de når minst 45 miljoner användare i EU (vilket motsvarar 10 % av befolkningen). På samma sätt kommer mycket stora sökmotorer som används av mer än 10 % av de 450 miljoner konsumenterna i EU att ha ett större ansvar för att begränsa det olagliga innehållet online.

Hur påverkas företagen?

Rättsakten om digitala tjänster moderniserar och förtydligar reglerna från 2000. Den fastställer ett globalt riktmärke – ett modernt, tydligt och transparent regelverk för onlineföretag vilket garanterar att rättigheterna respekteras och att skyldigheterna fullgörs.

För mellanhänder på nätet, i synnerhet värdtjänster och onlineplattformar, kommer de nya reglerna dessutom att medföra inbesparingar eftersom de inte behöver följa 27 olika system på den inre marknaden. Det här är särskilt viktigt för innovativa små och medelstora företag, uppstarts företag och expanderande företag, som kommer att kunna expandera på hemmaplan och konkurrera med mycket stora aktörer. Små och medelstora företag och mikroföretag kommer att undantas från vissa regler som kan vara mer betungande för dem, och kommissionen kommer noggrant att övervaka hur den nya förordningen påverkar sådana företag.

Andra företag kommer också att gynnas av de nya reglerna. De kommer att ha tillgång till enkla och effektiva verktyg för att anmäla olaglig verksamhet som skadar deras handel, liksom till interna och externa prövningsmekanismer. Detta ger dem bättre skydd mot felaktigt borttagande av innehåll och begränsar förlusterna för seriösa företag och entreprenörer.

Dessutom kan de leverantörer som frivilligt vidtar åtgärder för att ytterligare begränsa spridningen av olagligt innehåll vara säkra på att åtgärderna inte kan leda till att de inte skyddas från rättsligt ansvar.

Hur påverkas uppstarts företag och innovation i allmänhet?

Rättsakten om digitala tjänster kommer att göra det lättare att navigera på den inre marknaden, minska kostnaderna för regelefterlevnad och skapa lika villkor. Fragmenteringen av den inre marknaden är speciellt problematisk för små och medelstora företag och uppstarts företag som vill växa, på grund av avsaknaden av en tillräckligt stor inhemsk marknad och kostnaderna för att följa många olika regelverk. Stora företag har mycket lättare att bära kostnaderna.

En gemensam, övergripande, harmoniserad regelbok som är tillämplig på hela den digitala inre marknaden kommer att ge små och medelstora företag, mindre plattformar och uppstarts företag tillgång till kunder i andra länder i den kritiska tillväxtfasen. Reglerna åtföljs av standardiseringsåtgärder och uppförandekoder som bör hjälpa mindre företag att genomföra dem på ett smidigt sätt.

Hur skiljer rättsakten mellan små och stora aktörer?

I förslaget fastställs asymmetriska krav på tillbörlig aktsamhet för olika typer av mellanhänder beroende på tjänsternas art, storlek och inflytande, för att se till att tjänsterna inte missbrukas för olaglig verksamhet och att leverantörerna tar sitt ansvar. Vissa materiella skyldigheter är begränsade till endast mycket stora onlineplattformar, som har en central roll när det gäller att underlätta den offentliga debatten och ekonomiska transaktioner. Mycket små plattformar är undantagna från de flesta skyldigheterna.

Genom att omfördela ansvaret i onlinemiljön enligt aktörernas storlek säkrar förslaget att regleringskostnaderna för de nya reglerna är proportionerliga.

Hur påverkas plattformar och mycket stora plattformar?

Alla plattformar, utom de allra minsta (som har färre än 50 anställda och vars årliga omsättning och/eller balansomsättning inte överstiger 10 miljoner euro), blir skyldiga att inrätta klagomåls- och prövningsmekanismer och mekanismer för tvistlösning utanför domstol, samarbeta med betrodda anmälare, vidta åtgärder mot otillbörliga anmälningar, hantera klagomål, kontrollera tredjepartsleverantörers behörighet och ge användarna insyn i onlinereklam.

Dessutom omfattas mycket stora onlineplattformar och mycket stora sökmotorer, som har minst 45 miljoner användare (dvs. motsvarande 10 % av EU:s befolkning), av särskilda regler på grund av de särskilda risker de medför för spridningen av olagligt innehåll och samhällseliga skador.

Mycket stora onlineplattformar kommer att behöva uppfylla riskhanteringskyldigheter, extern riskgranskning och offentlig ansvarsskyldighet. De måste också vara öppna med sitt rekommendationssystem och användarnas valmöjligheter när det gäller tillgång till information samt dela data med myndigheter och forskare.

Vad händer om företagen inte följer de nya reglerna?

Den nya efterlevnadsmekanismen, som består av samarbete på nationell nivå och EU-nivå, kommer att övervaka hur mellanhänder på nätet anpassar sina system till de nya kraven. Varje EU-land ska utse en samordnare för digitala tjänster, en oberoende myndighet som ska ansvara för tillsynen av de mellanhandstjänster som är etablerade i det landet och för samordning med myndigheter på området. I tillsynen ingår att utdöma sanktioner, t.ex. böter. Varje EU-land kommer att tydligt fastställa sanktionerna i sin nationella lagstiftning i enlighet med kraven i förordningen och se till att de står i proportion till överträdelsens art och allvar, men ändå är avskräckande så att reglerna följs.

När det gäller mycket stora onlineplattformar och mycket stora sökmotorer kommer kommissionen att ha direkta tillsyns- och verkställighetsbefogenheter och kan, i de allvarligaste fallen, ålägga böter på upp till 6 % av en tjänsteleverantörs totala omsättning.

Efterlevnadsmekanismen är inte begränsad till endast böter: samordnaren för digitala tjänster och kommissionen kommer att ha befogenhet att vid behov kräva omedelbara åtgärder för att ta itu med mycket allvarliga skador, och plattformarna kan göra åtaganden om hur de ska åtgärda dem.

När det gäller oseriösa plattformar som vägrar att uppfylla viktiga skyldigheter och därigenom äventyrar människors liv och säkerhet, kommer det som en sista utväg att vara möjligt att be en domstol utfärda tillfälligt verksamhetsförbud, efter att ha involverat alla berörda parter.

4. Hur påverkas EU-länderna?

Hur kan skillnaderna mellan EU-ländernas lagstiftning åtgärdas?

De senaste årens erfarenheter och försök har visat att enskilda länders åtgärder för att minska problemen med spridningen av olagligt innehåll på nätet, särskilt när mycket stora onlineplattformar är inblandade, inte räcker för att på ett effektivt sätt ta itu med de aktuella utmaningarna och skydda alla européer från skada online. Dessutom skapar icke samordnade nationella åtgärder ytterligare hinder för mindre onlineföretag och uppstarts företag som får stora kostnader om de ska kunna följa alla olika regelverk. Uppdaterade och harmoniserade regler kommer att bättre skydda och stärka alla i EU, både enskilda och företag.

Rättsakten om digitala tjänster innebär en uppsättning regler för hela EU. Alla invånare i EU kommer att ha samma rättigheter, ett gemensamt tillsynssystem kommer att se till att de skyddas på samma sätt och reglerna för onlineplattformar kommer att vara desamma i hela EU. Detta innebär standardiserade förfaranden för anmälan av olagligt innehåll, samma tillgång till klagomåls- och prövningsmekanismer på den inre marknaden, samma standard för insyn i innehållsmodererings- eller reklamssystem och samma övervakade riskreduceringsstrategi för stora onlineplattformar.

Eftersom rättsakten om digitala tjänster är en förordning kommer den att vara direkt tillämplig och ersätter inte bara överlappande nationella lagar som har samma syfte utan innebär också en full harmonisering så att EU-länderna inte kan gå längre än den i sina nationella lagar.

Vilka institutioner kommer att övervaka reglerna och vem kommer att välja dem?

Tillsynen av reglerna kommer att delas mellan EU-kommissionen – som i första hand ansvarar för plattformar och sökmotorer med mer än 45 miljoner användare i EU – och EU-länderna, som ansvarar för de mindre plattformar som är etablerade i respektive land.

Kommissionen kommer att ha samma tillsynsbefogenheter som den har enligt gällande antitrustregler, däribland utredningsbefogenheter och möjlighet att ålägga böter på upp till 6 % av de globala intäkterna.

EU-länderna ska senast den 17 februari 2024 utse behöriga myndigheter – samordnare för digitala

tjänster – för att övervaka att de tjänster som är etablerade på deras territorium följer de nya reglerna samt delta i den EU-samarbetsordning som inrättas genom rättsakten. Samordnaren för digitala tjänster kommer att vara en oberoende myndighet med stränga krav på att utföra sina uppgifter på ett opartiskt och öppet sätt. Den nya samordnaren för digitala tjänster i varje EU-land blir ett viktigt regleringsnav som sörjer för samstämmighet och digital kompetens.

Samordnarna för digitala tjänster kommer att samarbeta inom en oberoende rådgivande grupp, kallad Europeiska styrelsen för digitala tjänster, som kan bistå med analyser, rapporter och rekommendationer, samt samordna det nya verktyget med gemensamma utredningar samordnarna emellan.

Vad är EU-kommissionens roll i övervakningen av plattformarna?

Det är i första hand de nationella behöriga myndigheterna, framför allt samordnarna för digitala tjänster, som ska se till att leverantörer av mellanhandstjänster som är etablerade på deras territorium följer rättsakten om digitala tjänster.

När det gäller tillsyn av mycket stora onlineplattformar och sökmotorer kommer det dock att vara kommissionen som har ensamt ansvar för att övervaka och kontrollera att de uppfyller de särskilda skyldigheter som enligt rättsakten om digitala tjänster gäller endast för dem. Dessutom kommer kommissionen, tillsammans med samordnarna för digitala tjänster, också att ansvara för tillsyn och kontroll av efterlevnaden när det gäller alla andra systemrelaterade problem som rör mycket stora onlineplattformar och mycket stora sökmotorer.

En viktig del av tillsyns- och verkställighetsramen enligt rättsakten om digitala tjänster kommer också att vara styrelsen, som består av oberoende samordnare för digitala tjänster.

Hur kommer kommissionen att finansiera kostnader i samband med de nya tillsyns- och verkställighetsbefogenheterna?

För att se till att rättsakten om digitala tjänster verkligen följs är det viktigt att kommissionen har de resurser i fråga om personal, sakkunskap och ekonomiska medel som krävs för att den ska kunna utföra sina uppgifter enligt förordningen. Därför kommer kommissionen att ta ut tillsynsavgifter av sådana leverantörer. Nivån kommer att fastställas årligen. Det totala beloppet av de årliga tillsynsavgifter som tas ut kommer att fastställas på grundval av de totala kostnader som kommissionen ådrar sig för att utföra sina tillsynsuppgifter enligt förordningen, enligt en rimlig uppskattning i förväg.

Den årliga tillsynsavgift som ska tas ut av leverantörer av mycket stora onlineplattformar och sökmotorer bör stå i proportion till tjänstens storlek såsom den återspeglas av antalet mottagare i unionen. I detta syfte bör den enskilda årliga tillsynsavgiften inte överstiga ett övergripande tak för varje leverantör av mycket stora onlineplattformar och mycket stora sökmotorer, med beaktande av den berörda leverantörens ekonomiska kapacitet. Taket är fastställt till 0,05 % av den berörda leverantörens årliga globala nettoinkomst.

När börjar rättsakten om digitala tjänster tillämpas?

Reglerna kommer att börja tillämpas i två steg:

Rättsakten om digitala tjänster blir direkt tillämplig i hela EU den 17 februari 2024, femton månader efter att den träder i kraft. Innan dess måste EU-länderna ge sina nationella myndigheter befogenhet att genomdriva de nya reglerna om mindre plattformar och reglerna om icke-systemrelaterade problem på mycket stora onlineplattformar och mycket stora sökmotorer.

Reglerna börjar gälla tidigare för mycket stora onlineplattformar och mycket stora sökmotorer, som står under direkt tillsyn av kommissionen när det gäller systemrelaterade skyldigheter: Först och främst kommer alla onlineplattformar utom mikroplattformar och små plattformar att vara skyldiga att senast den 17 februari 2023 offentliggöra uppgifter om antalet aktiva användare per månad. De uppmanas också att meddela dessa antal till kommissionen, som kommer att bedöma om de når tröskelvärdet på 45 miljoner användare och därför bör utses till mycket stora onlineplattformar eller mycket stora sökmotorer. När kommissionen har utsett vilka plattformar och sökmotorer som ska anses vara mycket stora kommer leverantörerna att ha fyra månader på sig att uppfylla sina skyldigheter enligt rättsakten om digitala tjänster, bland annat att göra en första riskbedömning och lämna den till kommissionen.

5. Europeiska centrumet för algoritmers transparens

Med vilken teknisk expertis övervakar kommissionen de största mellanhänderna på nätet?

Kommissionen har förberett sig på att ta på sig ansvaret för att övervaka mycket stora onlineplattformar och sökmotorer inom ramen för rättsakten om digitala tjänster, bland annat genom

att öka personalstyrkan och expertisen inom data science och algoritmer.

Kommissionens tillsynsroll kommer att stärkas av [Europeiska centrumet för algoritmers transparens](#), som inhyses vid kommissionens gemensamma forskningscentrum. Centrumet kommer att bidra med teknisk expertis, vetenskaplig forskning och framsynthet till kommissionens roll som den som övervakar och ser till att mycket stora onlineplattformar och sökmotorer fullgör sina systemskyldigheter enligt rättsakten om digitala tjänster. Det kommer att ha ett team med specialiserade experter som också ska arbeta med att identifiera och mäta systemrisker.

Vad ska Europeiska centrumet för algoritmers transparens göra?

Centrumet ska ge internt tekniskt stöd på området algoritmiska system i anknytning till målet för rättsakten om digitala tjänster att säkerställa en trygg, förutsägbar och tillförlitlig onlinemiljö, med hjälp av expertis inom olika ämnesområden så att tekniska, etiska, ekonomiska, rättsliga och miljömässiga perspektiv beaktas.

Centrumet ska centralisera forskning med fokus på algoritmers transparens och sörja för att beslut fattade av algoritmer som stöder tillhandahållandet av digitala tjänster är transparenta, kan förklaras och stämmer överens med de mycket stora onlineplattformarnas och sökmotorernas riskhanteringsskyldigheter.

När inleder Europeiska centrumet för algoritmers transparens sin verksamhet?

Centrumet förväntas vara i full gång under första kvartalet 2023. Största delen av personalen kommer att arbeta vid gemensamma forskningscentrumets lokaler i Sevilla i Spanien, men med ett nära samarbete med kollegerna i Ispra i Italien och Bryssel i Belgien.

**Uppdaterat den 14 november 2022*

QANDA/20/2348

Presskontakter:

[Johannes BAHRKE](#) (+32 2 295 86 15)

[Charles MANOURY](#) (+32 2 291 33 91)

För allmänheten: [Europe Direct](#) på telefon [00 800 67 89 10 11](#) eller via [e-post](#)